

Kommer der – denne gang - et reelt opgør med bureaukratiet?

Af: *Andreas Grosbøll, SF Bornholm*

Endnu en statsminister, endnu en regering har erklæret krig mod det stadigt voksende bureaukati. Faktisk er det nok det felt, der samler alle politikere til alle tider i fælles front. Ingen erklærer sig som tilhænger af regelbunden nidkærhed i den offentlige styring, eller i øvrigt tilhænger af overdreven regulering. Nok ikke overraskende for nogen, men måske desto mere overraskende, at tendensen er mod fortsat mere bureaukati og flere regler, uden at det lader til at refleksionen over det faktum indfinder sig.

På Kommunalpolitisk Topmøde den 16. marts 2023 sagde statsminister, Mette Frederiksen: ” Hvem af os her i rummet har nogensinde ønsket os det omfang af bureaukati, vi har i dag? Formentlig ingen. Og hvem af os er gået til valg på flere penge til administration, dokumentation og bureaukati? Den politiker har jeg endnu ikke mødt. Alligevel er bureaukratiet vokset. Og det er blevet værre år for år.”

Nej, fristes man til at sige, for det er jo ikke sådan det fungerer. Men når det er 40 år siden, at den daværende konservative statsminister, Poul Schlüter, ville gøre op med bureaukratiet, så er det da en tanke værd, hvorfor det uden undtagelse under samtlige regeringer derefter er gået i den anden retning. Den mest logiske forklaring er nok, at regeringerne og Folketinget har et styringsbehov, som næppe lader sig indfri uden netop øget regulering og regelstyring.

Det mest nydelige eksempel på det er Jobcentrene, der faktisk på glimrende vis har formået at levere på den mængde af regler, der er kommet fra statsligt hold, hvorefter snart sagt samtlige folketingspolitikere skræmt kigger på det uhyre, de har skabt og flokkes om at få det aflivet. Det er jo positivt, at fejlen erkendes, men bemærk at pt. har regeringen alene valgt at høste en besparelse på 3½ milliard kroner ved at ville lukke Jobcentrene, mens der endnu ikke er fjernet én af de tåbelige regler, hvilket betyder, at kommunerne fortsat skal levere varen, nu uden Jobcenter og lettet for 3½ milliard. Det kommer til at koste på den nære velfærd, mens det er så som med at se den reduktion i bureaukratiet, der skulle give kommunen de reelle besparelser.

Vil man fra Folketinget og regeringens side tage konsekvensen af sit mishag mod bureaukratiet, må man fjerne reglerne – og i næste omgang leve med konsekvenserne. For det vil i sagens natur øge det kommunale selvstyre, når der bliver mindre regulering. Og da må man på Tinge sidde på hænderne og tøjle trangten til at kræve handling fra regeringens side, når der kommer en negativ pressehistorie fra én af kommunerne.

Det handler om tillid til det kommunale selvstyre, som nok må siges at være lettere anskudt, men skal kommunerne reelt kunne reducere udgifterne til administration, så er svaret at omfanget af den statslige regulering bringes ned. Så nej, Mette Frederiksen: Selvfølgelig har ingen politiker direkte påkaldt sig mere administration, mere dokumentation og mere bureaukati, men hvem af de centrale politikere kan frasige sig, at de har råbt på handling, når en dum og ubehagelig sag er dukket op i det kommunale landskab.

Men ganske som landspolitikerne har lokalpolitikere ingen glæde og behag i møgsager, så mon ikke vi kan have tillid til, at de vil løse de problemer, der er årsag til misæren i første omgang, uden at en ny regel rammer samtlige kommuner, hvoraf de øvrige 97 muligvis på intet tidspunkt har haft de udfordringer. Det er ikke bureaukratiet i sig selv, der i min optik er sygdommen. Det er trangten til at vise handlekraft.

Kan kommunen så se sig helt fri for at øge reguleringen unødvendigt. Selvfølgelig kan de ikke det, og det sker også, at man ikke får ryddet op i konsekvensen af regler, der er forsvundet, men nøglen til at løse de udfordringer som regelstyring og overregulering medfører, ligger hos Folketing og regering, og det vil være

en første dokumentation for, at de erkender det, at de i denne omgang ikke blot høster en imaginær besparelse på 3½ milliard kroner, men rent faktisk fjerner den myriade af regler på beskæftigelsesområdet, der skabte monsteret.

Ellers er der desværre tale om, at regeringen skærer massivt på den nære velfærd under dække af et opgør med et uforvarende og omfattende bureaukratiet. Mette Frederiksen udlagde det sådan i talen til KLs topmøde: "Og nu, hvor det gælder problemerne med det voksende bureaukrati i velfærden, er det igen jer, der åbner vores øjne. Jeg er parat til – på vegne af mig selv og Christiansborg at påtage mig min – vores – del af ansvaret. Vi har centralt lavet alt for mange regler og alt, alt for meget detailstyring. Og vi bliver desværre ved med det. Fordi vi i mange år har troet på, at vi kunne regulere og detailstyre os til den bedste velfærd. Lidt forenklet sagt har vi troet, at vejen til det gode velfærdssamfund var brolagt med regulering. Det var en misforståelse. Og det er en misforståelse!"

Nu venter vi så på konsekvensen af de erkendelser, viser sig. Meget gerne inden velfærden i kommunerne bliver skåret helt ind til marven.